

Qazaqstan Respublikasynyñ azamattyǵyna qabyldaudyñ oñailatylǵan tǵrtibi belgilenetin adamdar uşın kásipterdiñ tizbesi jáne olarǵa qoiylatyn talaptar

Eskertu. Talaptarǵa ózgeris engizildi – QR Prezidentiniñ 26.12.2018 № 814 (alǵaşqy resmi jarialanǵan kúnnen bastap qoldanysqa engiziledi) jarlyǵymen.

№	Kásipt	Talaptar
1.	Ártis	Halyqaralyq nagradalarmen jáne ataqtarmen atap ótilgen asa kórnekti muzykalyq, sahnalyq nemese horeografıalyq qabiletiniñ, kásiptik şeberliginiñ jáne jarqyn şyǵarmaşylyq jeke daralyǵynyñ boluy
2.	Arheolog	Ǵylymi dárejesiniñ, halyqaralyq sertifikattary men izdenisteriniñ, ǵylymi basylymdarda jarialanymdarynyñ boluy, halyqaralyq konferensialarǵa jáne álemdik mañyzy bar iri arheologialyq eskertkişterdiñ aşyluyna qatysuy
3.	Säuletşı	Säulet jáne qúrylys salasyndaǵy ǵylymi dárejesi men ataǵynyñ, halyqaralyq sertifikattarynyñ, qala qúrylysynyñ bas josparlaryn ázirleude jáne airyqşa iri äri kúrdeli obektilderdi jobalaua tájiribesiniñ boluy
4.	Baletmeister	Asa kórnekti balet ártisterin daiarlauda tájiribesiniñ, halyqaralyq sertifikattarynyñ jáne iri teatrlardaǵy júmym ótiliniñ boluy, álemdik synyptaǵy spektaklderdi daiyndauǵa qatysuy
5.	Biolog, mikrobiolog (bakteriolog, virusolog)	Biologia, bakteriologia, virusologia, gendik injeneria jáne basqa da şektes ǵylymdar salasyndaǵy ǵylymi dárejesi men ataǵynyñ, halyqaralyq sertifikattarynyñ, ǵylymi-zertteu júmystarynyñ jáne halyqaralyq mañyzy bar izdenisteriniñ boluy
6.	Däriger	Medisina salasyndaǵy ǵylymi dárejesi men ataǵynyñ, ǵylymi-zertteu júmystarynyñ jáne halyqaralyq mañyzy bar izdenisteriniñ, halyqaralyq sertifikattarynyñ boluy, sonдай-aq mamandanuyna säikes: 1) akuşerlik pen ginekologia; angiohirurgia; anesteziologia-reanimatologia; kardiohirurgia; neirohirurgia; onkologia;

		<p>onkogematologia; otorinolaringologia; radiologia; transplantologia; farmakologia jne klinikalyq farmakologia; jaq-bet hirurgiasy salasyndaǵy diagnostika men emdeudin; 2) farmakogenetika salasyndaǵy farmakogenomikanyn ozyq disterin megerui</p>
7.	Geolog, geofizik	<p>Geologialyq jne geofizikalıyq ǵylymdar salasyndaǵy ǵylymi drejesi men ataǵynyn, ǵylymi zertteuleri men izdenisterinin, iadrolyq jarylystar jne jer silkinisteri monitorini salasyndaǵy jmys tjiribesinin boluy</p>
8.	Dirijer	<p>Asa krnekti muzykalyq derekterinin jne halyqaralyq konkurstarǵa qatysqanyn rastaityn diplomdarynyn, lemnin jeteki teatrlary men konsert zaldarynda dirijerlyq etken jmys tjiribesinin boluy</p>
9.	njener	<p>Ǵylymi drejesi men ataǵynyn, ǵylymi-zertteu jmystary men izdenisterinin, halyqaralyq sertifikattarynyn boluy, sonдай-aq ekonomikalıyq qyzmet trine sikes:</p> <ul style="list-style-type: none"> seismologialyq qbylystardy orta merzimdi, qysqa merzimdi boljau disterin megerui; quatty energetikalıyq jne joǵary temperaturadaǵy plazma qondyrǵylaryn paidalanu; ǵylym jne tehnika, rasionalizasia, nertapqytyq jetistikterin engizu; qoraǵan ortany tazartu jne onyn lastanuyn boldyrmau jnindegı ǵylymi-zertteu jne tjiribelik jmystardy zirleu; iadrolyq reaktorlardy paidalanu, reaktordy (jyldamdatqyty, iadrolyq-fizikalıyq qondyrǵyny) basqaru; aqparattyq tehnologialar men telekommunikasialar, ozyq baǵdarlamalyq qamtamasyz etudi jne qazirgi zamangy kmpterlik jabdyqtardy zirleu; informatika jne jielik baǵdarlamalau; ǵary qyzmeti salasyndaǵy ǵylymi-zertteu jne tjiribe-konstruktorlyq jmystardy zirleu; zymyrandar men ǵary aparatтарыnyn, ǵarytyq usu aparatтары men ekpindetki blokтарыnyn bastapqy jne teknikalıyq keenderin zirleu jne paidalanu; telemetrialyq jieler men keender, kmpterlik olseu bloktary; ndiristik jne trgyn i-azamattyq maqsattaǵy obektilderdin qrylysyna arnalǵan tehnologialıyq jobalau;

		<p>auyl şaruşaşlyğy maşinalaryn jasau salasyyna progresivti tehnologialyq prosesterdi engizu;</p> <p>substansialar men dārılık nysandar öndirisi jöningdegi arnaiy, osy zamañgy farmasevtik jabdyqtardağy farmasevtikalyq beiin;</p> <p>dārılık nysandar men preparattardy biofarmasevtikalyq zerdeleu;</p> <p>dārılık substansialar men fitopreparattar öndirudiñ tehnologialyq negizderi men ädisterin äzirleu;</p> <p>jüieli bağdarlamalau;</p> <p>joğary deñgeidegi bağdarlamalyq qamtamasyz etudi äzirleu</p>
10.	Nūsqauşy-sportşy	<p>Sportşyda Olimpiada oiýndarynda birinşiden altynşyğa deingı oryndy nemese älem chempionattarynda birinşiden üşinşige deingı oryndy nemese Azia oiýndarynda birinşiden üşinşige deingı oryndy nemese Europa chempionattarynda birinşiden üşinşige deingı oryndy nemese sportyñ olimpiadalyq türleri boiynşa älem kubogi finaldarynda birinşi oryndy nemese Azia, Europa chempionattarynda, Düniejüzilik universiadalarda, Düniejüzilik jasöspirimder men iuniorlar oiýndarynda birinşiden üşinşige deingı oryndy ielengen, sonдай-aq basqa da mañyzdy halyqaralyq jarystarda birinşiden üşinşige deingı oryndy ielengen keminde halyqaralyq bılıktılıktıñ sport şeberı sportyq atağynyñ ne halyqaralyq deñgeidegi sportyq bılıktılıgınıñ boluy</p>
11.	Üşqyş (pilot)	<p>Öz küşindegi üşqyş (pilot) kuäliginiñ jäne azamattyq äue kemelerine rұqsatynyñ boluy. Joğary käsıptik şeberligi men daiarlyğy, äue keñistiginiñ qauipsiz paidalanyluyn retteitin normativtik qūqyqtyq aktilderdi bilui, kementiñ ūşu jäne paidalanu erejelerin saqtau. Densaulyğynyñ belgilengen talaptarğa säikestigi</p>
12.	Üşqyş-nūsqauşy	<p>Joğary käsıptik şeberligi men daiarlyğy, äue keñistiginiñ qauipsiz paidalanyluyn retteitin normativtik qūqyqtyq aktilderdi bilui, kementiñ ūşu jäne paidalanu erejelerin saqtau. Densaulyğynyñ belgilengen talaptarğa säikestigi</p>
13.	Üşqyş-synauşy	<p>Joğary käsıptik şeberligi men daiarlyğy, äue keñistiginiñ qauipsiz paidalanyluyn retteitin normativtik qūqyqtyq aktilderdi bilui, kementiñ ūşu jäne paidalanu erejelerin saqtau. Densaulyğynyñ belgilengen talaptarğa säikestigi</p>
14.	Üşqyş-qadağalauşy	<p>Arnaiy daiarlyğy, orman qorğau salasyndağy jūmys täjiribesiniñ, pirologia jäne ört qauipsizdigi jöningdegi biliminiñ boluy</p>
15.	Matematik	<p>Mamandyğy boiynşa ğylymi дәrejesi men atağynyñ, halyqaralyq sertifikattarynyñ, jūmys täjiribesiniñ, matematika, qoldanbaly</p>

		matematika jäne şektes ğylymdar salasyndağy halyqaralyq mañyzdy ğylymi zertteuleri men izdenisteriniñ boluy
16.	Ğylymi qyzmetker (fizika jäne astronomia salasynda)	Mamandyğy boynşa ğylymi дәrejesi men atağynyñ, jümьs täjiribesiniñ, fizika men astronomia jäne basqa da şektes qyzmet түrleri salasyndağy önertapqyştyq nemese ğylymi eñbekterine avtorlyq kuälikteriniñ boluy
17.	Provizor	Farmakologialyq zattar men дәrilik şikizattyñ fizikalыq jäne himialyq qasietteri, olardy alu, tazalau, standarttau jäne sapasyn baqylau әdisteri salasyndağy asa körnekti ğylymi zertteuleriniñ boluy. Farmaekonomika jönindegi zertteulerdiñ medisina men farmasevtika salasyndağy mamandardy halyqaralyq standarttar boynşa inspeksialaudyñ jäne oqtudyñ ozyq әdisterin meñgerui (GPP, GCP, GMP, GLP, GDP)
18.	Rejiser	Asa körnekti qoiylыm qoiu derekteriniñ, halyqaralyq festiväldarğa qatysqanyn rastaityn ataqtary men diplomdarynyñ, әlemniñ iri teatrlary men konsert zaldaryndağy jümьs täjiribesiniñ boluy
19.	Qütqaruşy	Qütqaru jäne şūğyl jümьstardy жүrgizuge arnaiy daiarlyğynyñ, "Halyqaralyq synypağy qütqaruşy" ülgisindegi biliktilik berilgen halyqaralyq sertifikattarynyñ, iri avarialyq jäne tötense jağdailardyñ saldarlaryn joiudağy jümьs täjiribesiniñ, avarialyq-qütqaru qūraldaryn qoldanu jönindegi maşyğy men şeberliginiñ boluy
20.	Jattyqtyruşy	Halyqaralyq biliktiliktegi sport şeberinen kem emes sportyq atağynyñ, mamandyğy boynşa jümьs ötiliniñ Olimpiadalyq oiыndarda birinşiden altynşyğa deiingi oryndy iemdengen joğary bilikti keminde bir sportşyny nemese Azia oiыndarynda birinşiden üşinşige deiingi oryndy iemdengen bir sportşyny nemese әlem, Azia, Europa chempionattarynda, бүkil дүниеjүзіlik universiadalarda, Бүkil дүниеjүзіlik jasөspirимдер oiыndarynda, sportyñ jeke nemese oiыn түrlерinde birinşiden üşinşige deiingi oryndy iemdengen sportşyny daiarlau jönindegi jümьs täjiribesiniñ boluy
21.	Mūğalim	Mamandyğy boynşa joğary sanaty men jümьs täjiribesiniñ, halyqaralyq sertifikattarynyñ jäne mynadai mamandyqtar boynşa tiisti joğary käsiptik biliminiñ boluy: matematika, fizika, himia, biologia, ağylşyn tili, informatika, jalpy tarih; memlekettik nemese orys tilderin meñgerui, ağylşyn tilin erkin meñgerui
22.	Himik	Mamandyğy boynşa ğylymi дәrejesi men atağynyñ, jümьs täjiribesiniñ, himia, toksikologia jäne şektes ğylymdar salasyndağy

		ğylymi zertteuleri men izdenisteriniň, halyqaralyq sertifikattarynyň boluy
23.	Suretşi	Käsiptik bilimi, joğary körkem öner şygarmalarynyň, halyqaralyq nagradalary men ataqtarynyň, öner tanuşylardan şygarmaşylyq minezdemesiniň boluy; halyqaralyq körmelerge, simpoziumdar men konkurstarğa qatysuy
24.	Şturman (aviasiadağy)	Joğary käsiptik daiarlyğy men navigasia jäne ũşu aparatyn jauyngerlik qoldanu jönindegi şeberligi; äue keňistiginiň qauipsiz paidalanylyyn retteitin normativtik qūyqytyq aktilderdi bilui. Densaulyğynyň belgilengen talaptarğa säikestigi
25.	Densaulyq saqtau salasyndağy maman	Densaulyq saqtau salasyndağy maman Medisina salasyndağy ğylymi дәrejesi men atağynyň, ğylymi-zertteu jūmystarynyň jäne halyqaralyq maňzy bar izdenisteriniň, halyqaralyq sertifikattarynyň boluy, sondai-aq mamandanuyna säikes bioinformatika salasyndağy biomedisinalyq derekterdi taldaudyň ozyq әdisterin meňgerui
26.	Biznes-taldaşy	Densaulyq saqtau salasyndağy maman Medisina salasyndağy ğylymi дәrejesi men atağynyň, ğylymi-zertteu jūmystarynyň jäne halyqaralyq maňzy bar izdenisteriniň, halyqaralyq sertifikattarynyň boluy, sondai-aq mamandanuyna säikes bioinformatika salasyndağy biomedisinalyq derekterdi taldaudyň ozyq әdisterin meňgerui
27.	Jüielik arhitektor	Ğylymi дәrejesi men atağynyň, halyqaralyq sertifikattardyň jäne bağdarlamalyq qamtylym arhitekturasyn әzirleu men jobalau boiynşa keminde ũş jyl jūmys täjiribesiniň boluy
28.	Bağdarlamalyq qamtylym әzirleuşi	Ğylymi дәrejesi men atağynyň, mamandyğy boiynşa biliktiligyn rastaityn halyqaralyq tanylğan sertifikatynyň; aqparattyq-komunikasialyq jäne aditivti tehnologicalardy qoldana otyryp, zertteulerdi, әzirlemelerdi, bağdarlamalaudy jäne testileudi qosa alğanda, bağdarlamalyq qamtylymdy әzirleu boiynşa keminde ũş jyl jūmys täjiribesiniň boluy
29.	Aqparattyq tehnologicalar salasyndağy jobalyq menejer	Ğylymi дәrejesi men atağynyň, jobalyq menejment salasyndağy halyqaralyq tanylğan sertifikattarynyň; aqparattyq tehnologicalar salasyndağy jobalardy basqaru boiynşa keminde ũş jyl jūmys täjiribesiniň boluy
30.	Robot tehnikasy jönindegi maman	Mamandyğy boiynşa biliktiligyn rastaityn halyqaralyq tanylğan sertifikatynyň; robottardy bağdarlamalau jäne modeldeu boiynşa jūmys täjiribesiniň boluy

31.	Aqparattyq tehnologialar salasyndaǵy dizainer	Mamandyǵy boıynsha bılıktılıǵın rastaityn halyqaralyq tanylǵan sertifikatynyń, infografika, virtualdy álem boıynsha dizain salasynda keminde úş jyl júmıys tájiribesiniń boluy
32.	Aqparattyq qauıpsızdıq jónindeǵı maman	Ǵylymi dárejesi men ataǵynyń, mamandyǵy boıynsha bılıktılıǵın rastaityn halyqaralyq tanylǵan sertifikatynyń; aqparatty qorǵaudy qamtamasyz etu, aqparatty qorǵau júielerin ázirleu jáne súiemeldeu, aqparattyq qauıpsızdıktı basqaru jáne qamtamasyz etu prosesin baqylau boıynsha keminde úş jyl júmıys tájiribesiniń boluy
33.	Aqparattyq qauıpsızdıq jónindeǵı auditor	Ǵylymi dárejesi men ataǵynyń, mamandyǵy boıynsha bılıktılıǵın rastaityn halyqaralyq tanylǵan sertifikatynyń; aqparattandyru obektileriniń aqparattyq qauıpsızdıq, aqparattyq qauıpsızdıq auditin josparlau jáne baqylau talaptaryna säikestıǵine audit júrgızu boıynsha keminde úş jyl júmıys tájiribesiniń boluy
34.	Aqparatty qorǵau jónindeǵı injener	Ǵylymi dárejesi men ataǵynyń, mamandyǵy boıynsha bılıktılıǵın rastaityn halyqaralyq tanylǵan sertifikatynyń; aqparatty qorǵau júiesin ázirleu men súiemeldeu, aqparatty qorǵau qúraldaryn ornatu, küiin keltiru jáne júmıys isteuin qamtamasyz etu boıynsha keminde úş jyl júmıys tájiribesiniń boluy
35.	Joǵary oqu oryndarynyń oqytuşysy	Tiıstı saladaǵy keminde magistrdıń akademialyq dárejesiniń, álemdik akademialyq reitińterdiń alǵaşqy 100 (jüz) qataryna kiretin joǵary oqu oryndarynda keminde bes jyl júmıys tájiribesiniń boluy
36.	Ǵylymi qyzmetker (bılım beru tehnologialary, injeneria, jobalyq basqaru, agrarlyq ǵylymdar, medisina, biotehnologialar, aqparattyq tehnologialar, qarjy jáne ekonomika salalarynda)	Ǵylym doktory ǵylymi dárejesiniń jáne halyqaralyq mańyzdy ǵylymi-zertteu júmıstarynyń jáne izdenisteriniń; halyqaralyq tanylǵan ǵylymi instituttarda, zerthanalarda jáne álemdik akademialyq reitińterdiń alǵaşqy 100 (jüz) qataryna kiretin joǵary oqu oryndarynda keminde on jyl júmıys tájiribesiniń boluy
37.	Bioaqparat, molekulärly biotehnologia men bioinjeneria salasyndaǵy maman (genetika, sitologia, januarlar men	"Bioinjeneria men bioaqparat" salasyndaǵy ǵylym doktory ǵylymi dárejesiniń nemese magistrı akademialyq dárejesiniń; genomdy diagnostika, gendik injeneria, transgenoz ben biotehnologia ädisterin igeru boıynsha bılıktılıǵın rastaityn halyqaralyq tanylǵan sertifikatynyń; halyqaralyq tanylǵan ǵylymi instituttarda nemese zerthanalarda nemese joǵary oqu oryndarynda zertteulerdi júrgızude, biologialyq obektiler, salystyrmaly genomikada kömpüterlik taldaudyń matematikalyq

	ösımdıktardıń seleksıasy)	ädıstı bıynsa aqparattyń ülken auqymyn öñdeu jäne keınnen taldau jürgızde kemınde bes jyl jümıys täjıribesıńıń, sondaı-aq algoritmdı men bađdarlamalardy äzırleude (mağynasy aşylğan genomdar, biomolekulalardyń keñıstıktı qurylymdary, biologıalyq obektılerdıń özara ıs-qımyly) jümıys täjıribesıńıń (osy tarmaqta joğaryda atalğan kölemde jäne talaptarda) boluy
38.	Agroönerkäsıptık keşendı modeldeu jüıelerın monitorıńteu jäne sıfrlandyru salasyndağy maman	Qazırğı zamanğy geoaqparattyq jüıeler jäne ärtürlı derekközderden alynatyn auqymdy derekter salasyndağy mamandyğy bıynsa bılıktılıktı rastaityn halyqaralyq sertifikattarynyń; obektıń ornalasqan jerı turaly, geografıalyq jäne ekologıalyq erekşelıktı, bederıń pışındı, topyraq, ösımdıktı, gidrologıa turaly derekterdı jınau jäne taldau bıynsa kemınde üş jyl jümıys täjıribesıńıń boluy; qaşyqtyqtan basqarylatyn avtomattandyrylğan auyl şaruasılyğy quralymdaryn qıra bıluı
39.	Avtomattandyru jäne basqaru salasyndağy maman	Ğylymı дәrejesı men atağynyń, bılıktılığın rastaityn halyqaralyq tanylğan sertifikatynyń; tabığı resurstardy, onyń ışında auyl şaruasılyğy önımınıń ainalymyn, januarlar jäne ösımdıktı әлемınıń qorğaluyn, molaiuy men paidalanylyuyn monitorıńteudı avtomattandyrudıń baqylau jäne basqaru jüıelerı men quraldaryn algoritmdık, aqparattyq jäne bağdarlamalyq qamtamasyz etudı jasau men qoldanu bıynsa; erekşe qorğalatyn tabığı aumaqtardy monitorıńteu bıynsa, tabığı resurstardy, avtonomdy jüıelerdı, adamdy energıany, materialdar men aqparatty alu, öñdeu, beru jäne paidalanu prosesıne tıkeleı qatysudan ışınara nemese tolyq bosatatyn tehnologıalyq jelıler men prosesterdı paidalanu jäne qorğau salasynda esep jürgızu bıynsa kemınde üş jyl jümıys täjıribesıńıń boluy
40.	Auyl şaruasılyğy maşınasyn jasau, tehnikany GPS kömegımen basqaru salasyndağy maman	Ğylymı дәrejesı men atağynyń, bılıktılığın rastaityn halyqaralyq tanylğan sertifikatynyń; 3D modeldeudı paidalanu bıynsa jäne auyl şaruasılyğy maşınalaryn jobalau men jasau kezındegı sıfrlyq bağdarlamalyq basqaru, robot tehnikasyn qoldanu jäne GPS-basqarumen auyl şaruasılyğy maşınalaryn jasau bıynsa kemınde üş jyl jümıys täjıribesıńıń boluy